

Ook de 'Grote Vier' komen slecht uit het onderzoek.
FOTO ANP/DE TELEGRAAF

Accountants hardleers

Monitoringscommissie stelt ingrijpende maatregelen voor

door Bart Mos

DEN HAAG • De kwaliteit van accountants in ons land is beneden peil en ingrijpende maatregelen zijn nodig om daar verbetering in te brengen. De stappen die de sector afgelopen jaren zelf heeft gezet, hebben onvoldoende effect gehad.

Tot die sombere conclusie komt de Monitoringscommissie Accountants (MCA) in haar eindrapport *Spiegel voor de accountancysector*, na vijf jaar onderzoek. Veel problemen zijn bovendien niet nieuw en keren steeds weer terug, stelt de MCA.

Er is weliswaar ook vooruitgang te melden, maar die werd veelal afgedwongen door druk van buitenaf, oordeelt de commissie.

Publiek vertrouwen

De MCA werd in 2015 ingesteld, nadat een werkgroep van jonge accountants 53 maatregelen had opgesteld om te komen tot herstel van

publiek vertrouwen in het accountantsberoep. Een aanhoudende reeks van omvangrijke (boekhoud)schandalen bij beursgenoteerde bedrijven, waarbij de betrokken accountant zat te slapen of zelfs tegen riante vergoedingen actief meewerkte aan schimmige praktijken bij cliënten, bezorgde de accountancy een slechte naam.

In het rapport stellen de commissieleden Ada van der Veer, Carin Gorter, Erik van de Loo en Marcel Pheijffer vast dat zij in de afgelopen jaren regelmatig weerstand hebben ervaren in de sector. Zo hield KPMG bij het aanleveren van cijfers aan de beroepsorganisatie van accountants NBA informatie achter die negatief uitviel voor KPMG zelf. Ook probeerde de NBA de commissie te bewegen zich te beperken tot de kleinere accountantskantoren. De grotere organisaties, waaronder de 'Big 4' (Deloitte, EY, KPMG en PwC), zouden hun

zaakjes volgens de NBA al grotendeels op orde hebben. Dat heeft de MCA geweigerd, en niet zonder reden.

Een belangrijk deel van de nu door de commissie voorgestelde aanbevelingen heeft betrekking op de accountantsreuzen. Zo dient het toezicht van de Autoriteit Financiële Markten

'Er is ook vooruitgang maar die werd door buitenaf afgedwongen'

(AFM) op deze machtige kantoren flink aangescherpt te worden (ieder jaar een controle, in plaats van om de drie jaar zoals nu), en moet de grote invloed van de Big 4 op de beroepsorganisatie NBA verkleind worden.

Ook zou er een einde moeten komen aan het wegpompen van de opbrengsten van de controletak bij de grote

accountantskantoren naar hun houdstermaatschappijen, waar vermenging met de opbrengsten van de advies-tak plaatsvindt (zogenoemde 'profiel pooling'), aangezien dat perverse prikkels veroorzaakt en de controle-tak verzwakt.

Daarnaast moeten kleinere accountants minstens

tien wettelijke controle-opdrachten per jaar verrichten om hun AFM-vergunning te kunnen behouden (waardoor momenteel zo'n 100 van de 279 accountants hun vergunning zouden verliezen).

De huidige toezichhoudende taak van beroepsorganisaties NBA en SRA moet overgenomen worden door de AFM. In geval van vermoedens van fraude stelt de MCA de invoering van een *second opinion* voor, waarbij niet langer de accountant zelf, maar een extern deskundige zijn oordeel geeft.